

УДК: 378.4

СМАГЛЮК КАРИНА РУСЛАНІВНА

здобувачка вищої освіти

спеціальність 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»,

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка

ЛАДОНЬКО ЛЮДМИЛА СТЕПАНІВНА,

доктор економічних наук, професор, професор кафедри мистецьких

дисциплін,

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка

8.Соціокультурна практика в умовах сьогодення: регіональний досвід.

**МИСТЕЦТВО У ЧАС ВІЙНИ: ВИСТАВКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»
ІМЕНІ Т.Г.ШЕВЧЕНКА**

Анотація. У статті розглядається важлива роль мистецтва під час війни. Зокрема, його вплив на збереження національної ідентичності та підтримку морального духу нації. Акцентовано увагу на організації художніх виставок у Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка.

Ключові слова: мистецтво, творчість, культура, виставкова діяльність, університет.

Сьогодні Україна проходить один із найскладніших періодів своєї історії – боротьбу за існування та право на свободу. Ворог прагне зруйнувати нашу державу, знищити нашу мову, культуру, історичну спадщину. Війна завжди несе за собою зло, біль, руйнування та смерть. Мистецтво ж – це життя, творіння, душа, що формує народ як націю. Воно зберігає історію, відображає цінності, об'єднує людей та передає ідентичність з покоління в покоління.

Під час війни мистецтво набуває ще більшого значення – це голос, що звертається до світу, закликає до розуміння та підтримки, зміцнює дух нації. У

цей непростий час українські митці не просто продовжують творити, а перетворюють свою працю на інструмент боротьби, опору та відродження. Кожна виставка чи мистецький захід нині – це не лише демонстрація талантів, а й підтвердження того, що Україна живе, а її культура, попри всі загрози, розквітає та розвивається.

Організація художніх виставок під час війни – це акт мужності та спротиву. Це спосіб сказати, що культура та мистецтво є невід’ємними складовими нашої національної свідомості. Вони допомагають нам пам’ятати, хто ми є, що ми відстоюємо, за що боремося. Важливість продовження мистецької діяльності зараз полягає не тільки в тому, щоб підтримувати культурний фронт. Це спосіб об’єднати суспільство, надихнути на спільну боротьбу, додати сил і впевненості. Культура й мистецтво формують глибокий емоційний зв’язок між минулим, теперішнім і майбутнім. Це також спосіб передати нащадкам, що навіть у найтемніші часи мистецтво залишається символом надії й незламності [1].

17 червня 2024 року у мистецькому просторі факультету дошкільної, початкової освіти і мистецтв Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка відбулося відкриття виставки творчих робіт під назвою «Контури дівочої краси». Ця виставка представила картини ще не дуже відомих чернігівських художників Андрія Сагайдачного та Володимира Кравченка. Випускники університету зобразили красу української жінки через призму національного вбрання та колориту. Кожен витвір мистецтва був виконаний з глибоким розумінням традицій та історії нашої культури, відображаючи витонченість, силу та граціозність жіночого образу. Важливим і хвилюючим моментом виставки стала участь студенток університету в ролі моделей [2].

У грудні цього ж року студенти та викладачі кафедри мистецьких дисциплін презентували художню експозицію у стінах Міністерства у справах ветеранів України. Виставка під назвою «Краса Чернігова» вразила присутніх красою жіночих образів та природи Чернігівського краю і складалася із робіт як

починаючих, так і вже відомих митців. Заступницю Міністра у справах ветеранів України пані Юлію Кіріллову найбільше вразило полотно під назвою «Крізь терни до перемоги!» пензля Євгена Силка, доцента кафедри мистецьких дисциплін [3].

Ще одна цікава подія відбулась у січня 2025 року – відкриття 19-ї персональної виставки творчого самородка України, юного художника з Києва Данили Ноздрі, члена МОХМ Національної Спілки художників України, лауреата Національної премії України «Скарб нації». Творчий доробок Данила Ноздрі (володаря 6 Гран-прі на Міжнародних арт-конкурсах у Парижі, Осло, Мілані, Валенсії, Києві, Монте-Карло) складає біля 400 картин. Ці роботи постійно демонструються в Україні та за її межами. Відтак нещодавно три Данилові картини були представлені на вернісажі українських митців під час 77-ого Канського кінофестивалю у Франції. Перегляд представлених картин не лишив нікого байдужим. Попри абстрактний стиль, у якому творить Данило, усі учасники «знаходили» щось своє, що їх хвилювало, бентежило чи, навпаки, викликало посмішку й позитивні емоції [4].

У стінах Чернігівського обласного художнього музею імені Григорія Галагана 6 лютого 2025 року відбулося довгоочікуване відкриття художньої виставки одного з випускників Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, талановитого митця Андрія Сагайдачного. У своїй виставці «Озираючись вперед» Андрій продовжує вивчати глибину української культури, вносячи в свої роботи елементи національних традицій та сучасних технік. Його картини – це вдале авторське поєднання класичної живописної манери з сучасними мотивами, що захоплюють і залишають глибокий емоційний відгук. Теми, що піднімаються у творчості Андрія, охоплюють найрізноманітніші аспекти українського буття, а кожна робота відображає глибоке розуміння і переживання митцем того часу, в якому ми живемо. На виставці були представлені портрети, пейзажі, натюрморти якими Андрій доводить, що живопис – це не просто зображення, а спосіб вираження власних почуттів і думок через кольори, форми, гру світла [5].

Отже, мистецтво під час війни набуває особливої значущості, оскільки воно не лише є засобом вираження емоцій і думок, а й відіграє важливу роль у збереженні національної ідентичності та культурної спадщини. Виставкова діяльність Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка стала важливим елементом культурного життя міста, де кожен мистецький захід не лише демонструє творчий потенціал, але й підтримує моральний дух мешканців. Ми завдячуємо можливістю творити, надихати та збагачувати культурну спадщину рідного краю – Збройним Силам України, які захищають нас і наше майбутнє. Підтримуючи мистецький фронт, ми наближаємо нашу перемогу, утверджуючи важливість культури в умовах війни та її здатність вистояти і процвітати навіть у найскладніші часи.

Список використаних джерел

1. Ruslana. Художні виставки під час війни, як збереження культури та сили духу через мистецтво. URL: <http://readonline.com.ua/items/66120-hudozhni-vistavki-pid-chas-viyeni-yak-zberezhennya-kulturi-ta-sili-duhu-cherez-mistetstvo/> (дата звернення: 09.02.2025);
2. Виставка творчих робіт «Конттури дівочої краси». URL: <http://chnpu.edu.ua/news/newsandevents/item/4668-vystavka-tvorchikh-robit-kontury-divochoi-krasy> (дата звернення: 09.02.2025);
3. Виставка «Краса Чернігова» URL: <http://chnpu.edu.ua/news/newsandevents/item/5016-vystavka-krasa-chernihova> (дата звернення: 09.02.2025);
4. Шлях до перемоги України. Чернігів. URL: <http://chnpu.edu.ua/news/newsandevents/item/5076-shliakh-do-peremohy-ukrainy-chernihiv> (дата звернення: 09.02.2025);
5. Озираючись вперед. URL: <http://chnpu.edu.ua/news/newsandevents/item/5129-ozyrayuchys-vpered> (дата звернення: 09.02.2025).